

รายงานการวิจัย
เรื่อง

รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระบบการศึกษาทางไกล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
The Nursing Practicum Models in Distance Education System,
Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรณุการ์ ทองคำรอด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมัจฉรา มานะชีวกุล
อาจารย์ พ.ต.หญิง ดร. นภาพิณ จันทขัมมา
อาจารย์ ดร. กาญจนา ศรีสวัสดิ์
อาจารย์พรณิศา แสนบุญสูง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล
ประจำปี พ.ศ.2562
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมใจ พุทธิพิทักษ์ผล และคณะ
ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติการพยาบาลที่พึงประสงค์ระดับหลักสูตรของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4 กลุ่ม 2) พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติการพยาบาลระดับชุดวิชาที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร และ 3) จัดทำรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระบบการศึกษาทางไกล เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรในชุดวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต การพยาบาลอนามัยชุมชน โดยใช้ AUN-QA ระดับหลักสูตรเป็นกรอบแนวคิด ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 กลุ่ม จำนวน 48 คน คือ (1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาพยาบาลทางไกล จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 4 คน (2) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาการพยาบาล และผู้บริหารการศึกษาพยาบาล 7 คน (3) ผู้ทรงคุณวุฒิใน 6 สาขาวิชาทางการพยาบาล 30 คน (4) เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนที่ต้องการปรับสถานภาพเป็นพยาบาลวิชาชีพ 4 คน และ (5) พยาบาลวิชาชีพที่พัฒนาจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามแนวคำถามหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาสัมภาษณ์ 30-60 นาทีต่อครั้ง ผู้วิจัยถอดเทปแบบคำต่อคำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ได้แก่ (1) คุณธรรม จริยธรรม 4 ข้อ (2) ความรู้ 7 ข้อ (3) ทักษะทางปัญญา 3 ข้อ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4 ข้อ (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ข้อ และ (6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ 3 ข้อ 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติการพยาบาลระดับชุดวิชาเกิดจากการกระจายผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร 25 ข้อ ลงสู่ชุดวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 6 ชุดวิชา ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต และการพยาบาลอนามัยชุมชน และ 3) รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระบบการศึกษาทางไกลมี 3 รูปแบบ คือ การฝึกปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา การฝึกปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี และการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม

คำสำคัญ รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Title The Nursing Practicum Models in Distance Learning System, Sukhothai Thammathirat Open University

Researchers Assoc. Prof. Dr. Somjai Puttapitukpol, et.al.

Year 2020

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop expected learning outcomes of nursing practicum at the Bachelor of Nursing Science Program level for public health officers which correspond to the needs of four groups of stakeholders; (2) to develop expected learning outcomes of nursing practicum at the course level which correspond to expected learning outcomes at the Bachelor of Nursing Science Program level; and (3) to create nursing practicum models in distance learning system in order to achieve expected learning outcomes of six nursing practicum courses: the Fundamental Nursing Course, the Adult and Elderly Nursing Course, the Child and Adolescent Nursing Course, the Maternal-Newborn and Midwifery Nursing Course, the Psychiatric and Mental Health Nursing Course, and the Community Health Nursing Course. The AUN-QA at program level was used as a conceptual framework. The key research informants were 48 persons classified into five groups: (1) a group of four experts on nursing education management in distance education system from Sukhothai Thammathirat Open University, (2) a group of seven experts from Thailand Nursing and Midwifery Council and nursing school administrators, (3) a group of thirty experts in six nursing areas, (4) a group of four public health officers who desired to upgrade their status to become professional nurses, and (5) a group of three professional nurses who had been upgraded from public health officer status. Research data were collected via in-depth interviews based on main interview questions created by the researchers. Each interview took 30-60 minutes. Interview contents were transcribed word-by-word from the interview tape. Data were analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The results showed that 1) the expected learning outcomes of nursing practicum at the Bachelor of Nursing Science Program level for public health officers consisted of six domains with 25 items specified as follows: (1) four items on virtues and morality; (2) seven items on knowledge; (3) three items on intellectual skills; (4) four items on interpersonal skills and responsibility; (5) four items on numerical analysis, communication and information technology; and (6) three items on professional practice skills; 2) the expected learning outcomes for nursing practicum at the course level were created from the distribution of the 25 expected learning outcomes at the program level into six nursing courses with nursing practicum, namely, the Fundamental Nursing Course, the Adult and Elderly Nursing Course, the Child and Adolescent Nursing Course, the Maternal-Newborn and Midwifery Nursing Course, the Psychiatric and Mental Health Nursing Course, and the Community Health Nursing Course; and 3) three nursing practicum models in distance learning system were created including the selected nursing practicum for each course, the selected nursing practicum for case studies, and the intensive nursing practicum.

Keywords Nursing practicum model Distance learning system Sukhothai Thammathirat Open University